

L'espeleòloga

DAVID JANÉ

Elisenda és una espeleòloga inquebrantable. Li agrada amb bogeria passejar entre sortints i clots de les coves i baumes. Cada dissabte i diumenge s'escapa a la muntanya per submergir-se dintre de la terra. Soterrada pot aïllar-se del món real.

Però aquest cap de setmana l'Elisenda viu una situació que la neguiteja. Les estretors de les parets l'estan angoixant. El focus del seu casc mostra unes parets lluents i polides per l'aigua que li recorden la mirada plorosa del seu pare. S'està afartant del tacte aspre del rocallam que comença a esquinçar el teixit engomat de la roba especial que porta. Com si unes manasses massa maldestres li fessin els estrips a poc a poc però amb consciència.

Com la forma d'actuar del seu pare. Quan entrava a la seva habitació i li descordava el pijama amb tremolor a les mans. Era un moviment inquietant, barreja de les expressions de nervis, por i excitació. Llavors, li treia la roba i la començava a tocar suaument.

L'Elisenda no vol recordar-ho, però les estretors li oprimeixen el pit, l'esquena i les cuixes. I pensa en com el seu pare la grapejava, la magrejava, la tocava i retocava. Ella creia, de més petita, que eren expressions d'amor típiques d'un pare per la seva filla... Innocent!

Una bafarada d'aire pudent del fons de la cova li copeja la cara i li atordeix el nas. Unes basques li fan venir una glopada de vòmit mentre recorda l'olor de xoriço de l'alè del seu pare. Aquella fortor, aquell regust agre i picant que li anava a parar a la boca mentre el seu pare la besava. Cada nit, durant el sopar, abans de les postres, ell sempre menjava una mica de pa sec amb oli i xoriço. Era el preludi dels abusos nocturns. Però el que més l'angoixava era aquell costum diari que l'embufava. Només de pensar que hores després ella tindria el regust del xoriço a la boca i als pits, que tot just botonaven, li venien esgarrifances.

Un calfred li recorre l'esquena mentre pensa en aquells moments tant humiliants. L'esgarrifança i els records la fan tremolar com va tremolar la seva mare quan li va explicar tot.

Sense saber ben bé com, va intuir que aquella situació no era normal. Allò no era un amor paternofamiliar veritable. Era una aberració. Per això va decidir comentar-ho a la seva mare. Quan ella ho va entendre i ho va acceptar, es va desesperar i va envellir de cop. Les canes li van cobrir la cabellera negra, rinxolada i espessa. I la va embogir.

Per no acabar com ella i aconsellada per la psicòloga, l'Elisenda havia optat per buscar alguna alternativa que la deslliurés de la càrrega que portava a sobre. La solució va ser l'espeleologia. Descendir als abismes

era la manera de trobar-se amb ella mateixa i deixar fora tota la merda i la ignonímia que la cobria. Llàstima que la mare no hagués sabut com superar-ho. Enfollida i sense esma per a res, es va anar morint tan a poc a poc que fins i tot el seu marit es va penedir de tan mal com li havia fet.

L'Elisenda recorda massa coses. No li agrada pensar en aquesta part de la seva vida. Cal que comenci a sortir. Concentrar-se en aquest catau la distreurà de nou. Però la corda que li marca el camí de sortida està tallada. El fregament amb les puntes vives d'algun sortint l'ha escapsada. Així que ara es troba sola dins d'una cova de mala mort.

Retrocedeix a poc a poc, intentant reconèixer els llocs per on ha passat quan entrava. Algunes formacions geològiques li sonen, però d'altres punts són incomprendibles per a ella. L'Elisenda confia trobar el lloc on s'ha trencat la corda i començar de nou. Com ha intentat fer tantes vegades.

Però una experiència així és tan terrible que és molt difícil superar-la. Un pare no pot ser un monstre nocturn. Ell era l'assaltador de la seva virginitat al seu propi llit mentre la mare dormia inconscient a l'altra banda del pis.

L'Elisenda s'ha perdut. Recular en una cova fosca no és mai garantia de trobar el camí de tornada correcte. Sense una corda que faci de pigall i permeti triar l'opció adequada per sortir de l'emollic de túnels i galeries, hi ha massa possibilitats d'embolicar-se entre elles. I això és el que li ha passat. Evocant records felosos ha acabat per confondre's entre les galeries que es bifurquen.

Les formes difuminades i ombrívols la desconcerten. És la mateixa penombra que el seu pare aprofitava per abraonar-se sobre d'ella i tocar-la mentre, amb un dit als llavis feia un senyal de silenci. Només distingeix formes irregulars i el camí s'estreny cada cop més. Amb prou feines pot avançar.

Abans que la mare embogís del tot, va aconseguir portar el violador de la seva filla a judici. I el van tancar i va rebre de la seva pròpia medecina. Tots sabem el que els presos fan als violadors. Més greu deu ser doncs quan el company de cel-la ha abusat de la seva pròpia filla.

Un estol de rates pinyades surten volant de no sap ben bé d'on, batent les ales compulsivament. L'aparició sobtada dels petits mamífers fastigosos l'ha espantada i es copeja amb el sostre de la cova. Com a conseqüència, se li apaga el llum del casc. La fressa de l'aletieg és eixordadora, l'Elisenda s'espanta i s'ajup de boca terrosa, ben arrapada a terra, com quan el seu pare la premia contra el seu cos.

Quan per fi la marabunta de rates-pinyades ha fugit, l'Elisenda alça el cap a poc a poc. Ara està a les fosques. No s'hi veu gens. Intenta entrellucar alguna forma en la fosca més absoluta. És una acció inútil però instintiva. Procura desfer el camí, palpant el rocam i les vores esmolades que s'escampen pertot. Durant una bona estona volta pel passadís d'argila i granit. I perd la noció del temps.

També el seu pare es troba en un túnel sense sortida. Es podrirà pels segles dels segles a la garjola. L'Elisenda no sap que el seu pare s'està corcant per dins gairebé tan a poc a poc i amb tan de dolor com li va passar a la mare.

Llavors l'Elisenda nota una corrent d'aire. Sap que si la segueix potser trobi una sortida. A les fosques i fent-se mal a les mans i els genolls, gateja decidida. Aleshores cau per un forat, com una mena de petit pou natural. L'impacte contra el terra és sec i fort. S'ha fet mal a la cama i no la pot moure. L'Elisenda sap que se l'ha trencada. La destrucció més absoluta se li aboca a sobre com a punt culminant d'un infern que va començar fa tants anys al llit de la seva cambra.